

S. met Familie bevinden zich bijzonder wel, en zenden hiermede vele hartelijke groeten aan P. (758)

INSTITUUT VOOR JONGE JUVFROUWEN,

onder de directie van Mevrouw *A. G. van Epen*, op de Heerengracht, tegenover de Warmoesgracht te Amsterdam, No. 161.

Inlichtingen en Prospectussen omtrent dit Instituut zijn te verkrijgen bij de Heeren *J. M. Tiedeman*, te Batavia en *P. P. van Epen*, te Samarang. Brieven franco. (711)

LITHOGRAPHIE.

Bij den Ondergeteekende is voortdurend gelegenheid tot het doen vervaardigen van **Visite Kaartjes**, **Wissels** en ander **Lithographiewerk**.

Voor eene keurige en spoedige uitvoering zal zorg gedragen worden.

(696) **H. M. VAN DORP.**

BATAVIA, Mei 1854.

Het vertrek der Stoomboot **Banda** naar **Samarang en Soerabaya**, is bepaald den dag na aankomst der verwachtte landmail. Voor passage en nadere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot

de Agenten,
B. KOPERSMIT & Co.

(755)

BATAVIA.

L.L. Zaterdag morgen is *Z. E. de Gouverneur Generaal met H. D. gemalin* van hier weder naar Buitenzorg vertrokken.

Gisteren avond ten 9½ ure, begon de chinees *Thio Kamtjok*, van beroep schuitmaker, wouende op *Padjagallan*, digt bij het Chinese hospitaal buiten deze stad, lijdende aan hevige koorts, in een ijelenden toestand in zijne woning met allerlei wapenen om zich heen te schermen en verbrijzelde daarop deuren en vensters, waarna hij zijn huis in brand stak. De toegeschoten bureu hadden dien echter spoedig gebluscht, zoodat er als het ware eigenlijk niets verbrand is, doch van zijn persoon schijnt men zich niet gemakkelijk te hebben kunnen meester maken, en heeft men daartoe geweld moeten gebruiken, met dat gevolg, dat *Thio Kamtjok* ongeveer ten 11 ure in een' gewonden toestand naar het stadsverband is overgebracht.

Men meldt ons van Soerabaya dd. 24 Mei: Deze dagen is tusschen hier en Pasoeroean, op de hoogte van *Kali posti* onder Soerabaya, een handelspraauw, gaande naar *Probolingo*, door zeeroovers geplunderd. Nadere bijzonderheden hieromtrent waren nog niet bekend.

Het Ned. schip *Doctrina et Amicitia*, gezagvoerder *P. Haagsma*, heeft den overtocht van *Sidney* naar Soerabaya, door *Forresstraat*, in den zeer korten tijd van 24 dagen, afgelegd.

In den namiddag van den 15den, moet er, op het voetpad, leidende naar de kampongs *Kandang Sapi* en *Doepok*, bij gelegenheid van het schijfschieten door het 14de bataillon, eene vrouw door een kogel in den linkerschouder gewond zijn; naar men wil is de kogel in het ligchaam gebleven en de gewonde als nog lijdende. Men schrijft dit ongeluk aan de niet genoegzame hoogte der kogelvangst toe.

De bediende van den luitenant ter zee *V. . . .*, van wiens geweldige aanranding, tijdens den plaats gevonden hebbenden brand in de kampong *Samampier*, wij in ons vorig nummer melding maakten, is den 23sten dezer in den morgen, onder vreeselijke pijnen, aan de bekomen wonden overleden. De *Oostpost* van den 24sten dezer verhaalt het voorval op eene geheel andere dan de door ons medegedeelde wijze en wel in volgender voege:

Bij den brand dien wij in ons vorig No. meldden, had een deerlijk misverstand plaats. Zekere Javaansche bediende van een zeeofficier, die in de afbrandende dessa *Simampier* eene aanstaande echtgenoot had wouwen, wilde haar te hulp komen, en spoedde zich van den kant van het dok, langs de kaai die tot aan de rivier van *Simampier* loopt, voornemens zijnde, zich aldaar te doen overzetten. Deze passage was echter door gewapend desavolk afgezet, om alle ongevraagde hulp van de honderden koelies uit de *Dok etablissementen* voor te komen. Genoemde Javaan echter, door andere beweegredenen, dan men van die koelies vermoedde aangespoord, drong door de gewapende menigte heen, en wilde zich in een boot over de rivier, naar de afbrandende dessa begeven, doch hij moet zich

meester wel lief te hebben, doch zijn ijerst was niet bekoorlijker dan zijn gelaat, en zijn verstand was ongemeen beperkt. Maar ik had vernomen, dat de heer *Nurro*, in weerwil van zijn koopmansgeest en drift voor de jagt, braaf en gevoelig was, en vermoedde dus dat *APOLLO* hem door diens ouders was toevertrouwd, onder plegtige belofte van hun dit dierbare pand in goeden staat weder te huis te brengen, en dat zijne bezorgheid dus voortkwam uit de achtingswaardige begeerte om zijn woord te houden.

Denzelfden avond kwam hij mij voor mijne hulp bedanken, en in den loop van 't gesprek merkte ik aan, dat zijn *Namaqua* zeker een uitmuntende dienstbood moest wesen, daar hij zoo veel genegenheid voor hem had.

Het is mijn pligt — antwoordde hij — voor hem te zorgen; want hij heeft mij eens het leven gered.

Dat verwondert mij! — riep ik uit.

Het is toch zoo. — herhaalde *Nurro* — Omtrent tien jaren geleden vond ik *APOLLO*, op den Noordelijken oever van de *Oranje-rivier*. Hij was toen, naar gissing, een knaap van omstreeks twaalf jaren, en lag daar met zware koorts, onder een afdak van takken en graszoden. De *Hottentotten*, hebben de gewoonte hunne zieken en de oude lieden, die den stam niet kunnen volgen, op die wijze aan hun lot over te laten. Deze afschuwelijke gewoonte, de minst zedelijke hunner ge-

hierin te stout gedragen of verdacht gemaakt hebben, althans hij werd zoodanig met houwen en steken toegetakeld, dat hij aan die wonden sedert is overleden. Bij dusdanige gelegenheden vooral bij eene stranddeesa en de naburigheid van eenige honderden koelies, die gewisselijk weinig hulp ten goede willen bij brengen, is een dusdanig ongeval niet te verwonderen.

Van Pasoeroean vernemen wij, dat, in de nabijheid dier plaats, weder eenige kustrooverijen hebben plaats gevonden.

Ook moeten zich, in de laatste dagen, in de residentie en vooral in de afdeling Pasoeroean eenige gevallen van cholera hebben voorgedaan, en er aldaar ook andere ziektegevallen voorkomen, die vele lijdens binnen korten tijd ten grave slepen, en waarvan sommige kenteekenen met die der cholera overeenkomen.

De proeven om de koepkroef op koeijen te vernieuwen, en deze stof op kinderen over te planten, welke men in de verschillende districten dezer residentie genomen heeft, moeten boven verwachting gelukt zijn.

Men leest in de *Javasche Courant* van heden: Een berigt van Soerabaya van 18 Mei 1854, meldt het volgende:

Den 24 Februarij 1854 vertrok de schooner *Ingwat*, gezagvoerder *Oei Hoksik*, van Soerabaya naar Timor Koepang, aan boord hebbende eene equipage, bestaande uit den stuurman *J. A. Smith*, en twee en twintig manschappen, benevens 17 passagiers.

Op den 12 Maart ontwaarde men een groot eiland, 't welk echter niemand aan boord kende. Met het doel om van de inboorlingen, die men langs het strand zag loopen, hieromtrent inlichtingen te bekomen, begaf zich de heer *J. A. Smith* naar wal, in eene sloep, bemand met een roerganger en vier matrozen, allen te Grisse te huis behoorende, en gewapend met twee geladen infanterie geweren, twee parangs en twee golloks. Een der passagiers, de arabier *Sech Oemar bin Mohammad Bafahie*, verzocht den heer *Smith* te mogen vergezellen. Nadat de sloep uit het gezigt was door een vooruitstekend punt van het strand, hoorde men aan boord van de schooner twee snel op elkander volgende geweerschoten.

Gedurende twee dagen bleef de schooner bijgedraaid, op de terugkomst der sloep en der manschappen wachten, waarvan niets naders was gezien of vernomen.

Door eene hevige onweersbui, op den 13den Maart overvallen, besloot de gezagvoerder, na eenen schepsraad te hebben belegd, weder keers te sturen.

Gedurende acht dagen werkte het schip nog op in het gezigt van dat eiland, doch bespeurde niets van de sloep noch van de manschappen.

Den 21sten Maart ontwaarde men eene breede straat, gevormd door voormeld eiland ten oosten, en een ander land ten Westen.

In het midden der straat bevond zich een tamelijk groot eiland, en een tweede digt onder den wal van het Oostelijk gelegen land, terwijl in eene zuidelijke rigting mede land werd bespeurd.

De koers werd dadelijk veranderd, en de schooner kwam den 25sten Maart 1854 ter reede van Koepang aan.

Door het bestuur te Timor Koepang werden dadelijk gewapende praauwen, waaronder eene kruisboot, ter opsporing der vermiste schepelingen, uitgezonden, welke echter onverrichter zake terug kwamen.

Van Gouvernementswege zal evenwel het mogelijke worden gedaan ter opsporing der vermiste wordende personen.

In de *Samarangsche Courant* van 27 Mei No. 21, meldt men:

Zooals het bekend is, worden nog steeds in alle afdelingen dezer residentie pogingen aangewend, om door het oprigten van vallen, de tijgers zooveel mogelijk uit te roeijen, ten einde alzoo herhaalde ongelukken voor te komen.

In de jongst verloopene maand, zijn in het district *Kradenan*, 3 menschen het slagtoffer dezer woeste dieren geworden, waarvan het laatste zeer betreurenswaardig is geweest.

Een 14jarig jongeling bezig zijnde, om de pagger, waarmede het erf van de woning zijns vaders is omgeven, in orde te brengen, werd eensklaps door eenen gestreepten tijger overvallen en gedood, welke tijger daarop met den op het geschrei toegeschoten vader wegliep.

NEDERLAND.

Middelburg, 22 Maart. Men schrijft ons uit *Vlissingen*: De stoomboot *Stad Vlissingen* is tegen 26 dezer afgehuurd om de ekwipage van het Russische oorlogschip *Navarino* van deze stad naar Rotterdam over te brengen; men zal zich herinneren dat genoemde bodem, ten gevolge van de vroeg ingevallen vorst, de haven van *Vlissingen* moest binnenloopen en nu zoo het schijnt voor de zeedienst ongeschikt is bevonden. De ekwipage reist van Rotterdam op Hamburg.

H. M. de Koningin-moeder heeft de commissie tot

inzameling van liefdegiften ten behoeve van de weduwen en weezen der met de pink *Zoemanshoop* verongelukte visschers, eene gift van f 100 doen toekomen, en van *H. K. K. H. prins en prinses Hendrik* is bij die commissie tot hetzelfde einde eene gift van f 50 ontvangen.

Men verneemt, dat *Z. Exc. de generaal Fagel*, gewezen buitengewoon gezant van het Nederl. hof bij dat van Frankrijk, niet naar Nederland zal terugkeeren, maar te *Parijs* zijn verblijf zal houden.

Westwood, 28 Maart. Dezer dagen heeft bij den landman *Jan Berkhout*, een schaap vijf lammeren geworpen, die allen welgeschapen en vlug zijn. Zulk eene vruchtbaarheid is eene bijzonderheid, die der vermelding wel waardig is.

ENGLAND.

De eerste beslissende operatie van de vloot onder den admiraal *Napier*, zal, naar men zegt, zijn het bezetten van het groote eiland *Aland*, dat een veilige haven kan aanbieden. Wel heeft Rusland op hetzelfde een vrij sterk garnizoen, maar de vestingwerken zijn niet van dien aard, dat zij lang het Engelsch en Fransch geslacht weerstand zullen kunnen bieden. Is de zee-magt der vereenigde mogendheden eens in het bezit van dat gewichtig punt, dan beheerscht zij de golven van *Bothnie* en *Finland*.

De Engelse troepen in de *Levant* zullen hun geliefkoosden kost niet missen. De *Daily-News* deelt mede, dat een aannemer belast is met de levering van 100,000 pond vet voor *pudding*.

Londen, 26 Maart. De artillerie directie heeft voor het *Levantsche leger* naar eene nieuwe uitvinding, twintig hospitaalswagens laten maken, waarna de gewonden voorloopig op het slagveld zullen worden opgenomen.

Die rijtuigen hebben vier wielen, zijn ingerigt om zoo kort mogelijk te draaijen en voorzien van buitengewoon lange, sterke en elastieke veeren. De bak is verdeeld in vier horizontale vertrekjes, elk van 6½ voet lengte en 2 voet breedte, waarin een goed van alles voorzien draagbed ligt, waarop de militairen van de plaats waar zij gewond zijn naar het rijtuig gedragen kunnen worden. De vertrekjes worden zeer luchtig gehouden en tegen de uitwerkselen der zon en nachtkoude beschermd door jalousien; terwijl zij overdekt zijn met ondoordringbaar, over licht houten hoepels gespannen linnen. Ieder vertrekje heeft een deur, die uit hoofde van dezels grootte, tot tafel kan dienen om er op te verbinden en voor aan het rijtuig is een wijde caisson aangebragt om waterfaten, de chirurgische instrumenten en geneesmiddelen te bergen, zijnde tevens voorzien van opgevulde banken met lenningen voor de gekwetsten, die zittende kunnen reizen.

Die rijtuigen kunnen nit elkander genomen worden en wanneer alles waaruit zij zamengesteld zijn, op een goed gevouwen en gepakt wordt, beslaan zij niet meer ruimte dan twee voeten vierkant, hetwelk een groot gemak oplevert voor hun overvoer zoo ter zee als te land.

Brieven van *Maltha* van 25 Maart deelen het volgende omtrent het verblijf van het Fransche stoomfregat *Christophe-Colomb* in die haven mede.

Het fregat viel op den 23sten des avonds ten 6 ure binnen. De Fransche consul stelde den volgenden dag de generaals *Cansobert*, *Bouquet* en de *Marsyas* als ook den kommandant van het fregat, *Bacelmans*, aan den generaal *Fergusson*, bevelhebber der Britsche magt, voor.

Op de vriendschappelijkste wijze werden zij door dien generaal ontvangen en uitgenoodigd eene revue over de Britsche troepen bij te wonen, die hij tot dat einde bevolen had.

De Fransche generaals namen die uitnodiging aan en de revue vond plaats te midden van een onophoudelijk hoerah en het geschreeuw der officieren en soldaten van *Leve Frankrijk! Leve England!*

Gedurende den 24sten werden de Fransche generaals op de vleijendste wijze door de gansche bevolking behandeld en de *Christophe-Colomb* verliet *Maltha* den volgenden dag met het aanbreken van den dageraad.

De *Liverpool Times* bevat de volgende regelen, aantoonende welk een voortgang het dragen van knevels en haard aan gene zijde van het kanaal maakt.

Wij lezen, zegt dit dagblad, in verscheidene bladen, dat in verschillende oorden openbare vereenigingen hebben plaats gehad om de invoering van haard en knevels in de Engelsche gewoonten te begunstigen; de meest zonderlingste van die meetings was echter die, welke te *New-Castle* gehouden is. In die vergadering waren de eerste plaatsen voorbehouden voor de personen dragende haard en knevels, de tweede voor hen die knevels en imperials, de derde voor die enkel knevels droegen, terwijl de glad gezigten de laatste banken dier vereeniging bezetteden.

Londen, 4 April. De kolonel *Cok* heeft van de regering de bestelling gekregen van 4000 revolvers ten dienste van de vloot.

bruiken, heeft hen misshien te streng doen beoordeelen, daar zij overigens niet zoo kwaad en slecht zijn als sommige reizigers wel beweren. — Ik deed den armen jongen in een mijner wagens leggen en gaf hem geneesmiddelen; zoodat hij na weinig dagen weer frisch en gezond was. Hij heette *Nurro*; maar die naam was mij te barbaarsch, en ik noemde hem *APOLLO*. Sedert heeft hij mij overal vergezeld, en op zijne wijze veel gehechtheid betoond. Evenwel is hij een ware wilde gebleven en niemand anders kan hem regeren. Hij volgt mijne bevelen zoo lang hij er aandacht, dat is gedurende vier-en-twintig uren; zelden dient zijn geheugen hem langer. Ook kan ik, met den besten wil, geen lid van een matigheidsgenootschap, of van een vredes-congres uit hem maken; want zoo dikwijls hij 't kan bedrinkt hij zich en vecht dan bij de minste plagerij als een tijger; doch overigens is hij een brave trouwe jongen en mijn beste helper op de jagt.

Maar wilt gij hooren hoe *APOLLO* mij 't leven redde? — Luister dan.

Ik was met twee wagens en een dozijn manen op reis naar *Dammara*. Twee mijner bedienden waren *Negers* van de kust van *Mozambique*, de andere *Hottentotten* en *Namaquas*, die ik onder weg had aangenomen. De meeste hunner vond ik bij den zendingspost *Schmaler*, aan de *Oranje-rivier*. De twee *Negers* hadden aan de *Kaap* eenige beschaving opgedaan, en

verstonden hunne dienst vrij wel; maar de overigen konden mij weinig helpen dan in het vervoer der wagens. Nu en dan zond ik hen op de jagt, en de landstreek kenden zij goed: in dat opzigt waren zij mij van groote dienst; doch ik moest hen in 't oog houden. Van nature waren zij buitengewoon lafhartig, en afschoon zij met vuurwapenen wisten om te gaan, kon ik hen nooit bewegen om een buffel of neushoren te schieten; aan 't afwachten van een leeuw was dus geheel niet te denken. Ik heb twee of drie wilde beesten gedood, zonder door iemand te worden bijgestaan dan door *APOLLO*, die trouw aan mijne zijde bleef, hoewel zijne tanden klapperden als de vijand naderde.

(Wordt vervolgd.)

82 officieren van gezondheid, behoorende tot de depots der regimenten, zijn naar Londen opgeroepen om daar instructies wegens hun vertrek naar de Levant te ontvangen.

De schabracken der naar de Levant bestemde cavallerie zijn afgeschafte, ten einde den last, dien de paarden te torschen hebben, te verlichten.

De *Miranda* is uit de Oostzee te *Sheerness*, zwaar door de ijschotsen, welke die bodem heeft moeten doorwoestelen om Revel te verkennen, beschadigd, teruggekomen. Men heeft bevonden, dat het Russische escader van die plaats, bestaande uit tien lineschepen, in den laatsten herfst voor het invallen der vorst naar Holsingsfors is geweken.

Terwijl onze vloot zich in de Wingostraat bevond, staken onophoudelijk talrijke plezierjagten door den Sund over naar Gothenburg. Hunne ontelbare passagiers begroeteden onze schepen steeds met de luidste toejuichingen.

De admiraal *Corry* heeft zich bij de vloot gevoegd en te Forness het anker geworpen.

BELGIE.

Antwerpen, 25 Maart. Gisteren morgen vroeg gingen vijf boeren met hunne karren naar de markt, langs den weg van Putten naar deze stad. Terwijl zij te Capelle een oogenblik vertoefden om een verversching te gebruiken, stal iemand van eene der karren een mand met 31 pond boter. De karren gingen weder op weg zonder dat daarvan iets bespeurd was. Ter plaatse waar de weg op den straatweg van Eeckeren uitkomt, scheidde een der karren om dien langs de polder te nemen, terwijl de overigen hun weg vervolgden.

Ongeveer een half uur daarna ontmoette de boer, die langs den polder ging, een ander, die hem verzocht om eene mand, die hij droeg en hem vermoede op de kar te mogen plaatsen, hetwelk werd toegestaan. Aan de vestingwerken der stad gekomen wilde hij de mand terug nemen, doch de boer van de kar weigerde stil te houden, als kennende zulks moeilijk tusschen de buitenwerken doen, maar belovende aan de stadspoort een oogenblik daartoe stil te staan. De ander bleef er op aandringen, waarop de boer van de kar achterdocht kreeg en stellig bleef weigeren. Nu koos de andere, die niemand anders was dan de dief van de mand met boter, tot zijne groote verwondering het hazepad en toen hij op de paardenmarkt kwam, waar van niets anders sprake was dan van dien diefstal, ontwaarde hij eerst, dat hij de gestolen boter aan den eigenaar terug geven kon, die toevallig weder daardoor in het bezit van het zijne kwam.

FRANKRIJK.

Parijs, 25 Maart. Heden zijn in de 12 Mairien en 45 kerken dezer hoofdstad meer dan 300 huwelijken gesloten.

— 26 Maart. Het vertrek van den maarschalk *de St. Arnaud* is op nieuw uitgesteld. Lord *Raglan* en de hertog van Cambridge, bevelhebbers der Engelsche corpsen zullen voor hem te Constantinopel aankomen en eerstdaags van Marseille den overtocht derwaarts doen aan boord van de *Banshee*, zullende de eerste bekleed worden met de volle magt van plenipotentaris en opperbevelhebber, ten einde hij naar gelang der omstandigheden zelfstandig kan handelen. De positie van den edelen lord zal derhalve dezelfde zijn als die van den Franschen opperbevelhebber, de maarschalk *de St. Arnaud*.

— 27 Maart. Gisteren zag men in het bosch van Boulogne een zeer ligt Americaansch rijtuig, geleid door een heer van een vijftigtal jaren en getrokken door een paar lama's, zoo groot als volwassen ezels en getoemd en getuigd als paarden. Ofschoon de gang der dieren, zoo in den pas als in den draf, niet zoo vlug is als die onzer halfbloedsparren, is hij toch vrij levendig en vooral zeer geregeld, en dewijl het voor de eerste maal was, dat men zulk een gespan te Parijs te zien kreeg, zoo verdrong de menigte, zoo te paard als in de rijtuigen, zich om in deszelfs nabijheid te komen.

De lama is misschien het eenigste dier der schepping, welks vleesch goed is om te eten, welks huid tot ieder gebruik, welks wol tot allerlei kleedingstukken kan worden toebereid, dat melk, boter en kaas geeft en tevens geschikt is tot lastdragen en trekken, en aangezien het in Frankrijk zeer goed voortteelt, zoo is deszelfs verschijning in ons midden meer dan enkel een onderwerp van nieuwsgierigheid.

— 28 Maart. De maarschalk *Vaillant* (oorlogsminister) werkt dagelijks eenige uren met den keizer. Veel wordt er in het ministerie van oorlog gesproken over de verslagen van den kolonel *Ardent* en sir *John Burgoyne*, die, zoo als men weet, het tooneel des oorlogs in de Levant hebben opgenomen. Die beide officieren stemmen er in overeen, dat de expeditionnaire troepen van alles moeten worden voorzien, niet alleen van levensmiddelen en oorlogsbehoefden, maar zelfs van hout voor sloepen om de rivieren te kunnen oversteken.

— Alleen de paarden van de naar de Levant bestemde Engelsche cavallerie regimenten zullen Frankrijk doortrekken en de manschappen op stoombooten uit Engeland overgevoerd worden.

— Men houdt zich thans onledig met een duivenpost op een zeer groote schaal tusschen Belgrado en Parijs daar te stellen, ten einde binnen het kortst mogelijke tijdvak de gewichtige tijdingen van het groot tooneel, dat zich op de Zwarte zee en in de Vorstendommen zal ontwikkelen, te vernemen.

— 29 Maart. Men deelt mede dat de regering last gezondend heeft aan vier onzer schepen van de vloot in de Zwarte zee, om zich te Brest te verzamelen en van daar naar de Oostzee te begeven.

— Volgens de *Courier de l'Eure* is te Gesors op den 21 Maart de vrouw van een tuinman van tweelingen bevallen, die eene familie van vijf en twintig broeders en zusters voltallig maken; dit is de vierde maal dat zij van tweelingen bevalt.

Marseille, 27 Maart. De alhier aangekomen Engelsche luitenant-generaal sir *George Brown*, behoorende tot de Levantsche expeditie, is heden met zijn gevolg op de *Nil* naar Constantinopel ingescheept. De markies *de Gre COURT* en de generaal *Levaillant* doen mede met dien bodem hun overtocht. Hoewel het Zondag was, zijn evenwel op dien dag in de haven de la *Johatte* stukken

geschut en eene groote hoeveelheid artillerie-behoefden ingescheept. Het park der genie en het materieel van dat wapen ligt langs de kaden, om op de talrijke ingehuurde schepen verdeeld te worden. Te gelijker tijd werden ook eene groote hoeveelheid levensmiddelen van allerlei soort aan boord gebragt.

Parijs, 30 Maart. Brieven van Cagliari (Sardinie) van 20 Maart berigten, dat het stoomfregat *de Fulton*, aan boord hebbende 200 mariniers voor het expeditieleger, aldaar op de reede was aangekomen.

Zoodra de officieren van het Sardinische garnizoen de aankomst van dat jaartuig vernamen, begaven zij zich aan boord om die der Fransche troepen uit te noodigen een ter hunner eere op dien avond gegeven wordend banket bij te wonen.

Die uitnoodiging werd aangenomen en de gulste vreugde heerschte gedurende het feest; met goestdrift werden op het nageragt op de gezondheid van den keizer en het Fransche leger gedronken.

De Sardinische officieren bragten onze landgenooten weder aan boord en de laatsten zijn gedurende hun verblijf te Cagliari op de beleefdste wijze door de bewoners behandeld.

— De *Duguay Trouin*, die gisteren te Lorient met den besten uitslag van stapel liep is een lineschip van het tweede charter, dat wil zeggen van 100 stukken. Hij werd in 1827 en dus nu 27 jaren geleden, op stapel gezet.

De *Tilsitt*, denzelfden dag te Cherburg afgeloopt, behoort tot den derden rang of tot de lineschepen van 90 stukken. Hij was reeds sedert 22 jaren op de werf.

Sedert de komst van *Napoleon III* tot den troon zijn de volgende lineschepen van stapel geloopt: de *Ville de Paris* en de *Louis XIV* ieder van 120, de *Fleurus*, *Duguay Trouin*, de *Annibal* en de *Austerlitz* van 100 en de *Bayard*, *Donawerth* en *Tilsitt* van 90 stukken, te zamen 9 lineschepen voerende 900 kanonnen.

— In de *Constitutionnel* komen tijdingen voor van Algiers, loopende tot den 25 Maart. Een dagorder van den 21 maakt den last aan de troepen om naar de Levant te vertrekken bekend en den 23 werd de inschepping begonnen.

De stoomfregatten *Albatros* en *Montezuma* scheepten in, het eerste 700 man van het 1 bataillon Jagers te voet, het tweede 800 man van het regiment Zouaven, allen bestemd naar Gallipoli. Het fregat *de Panama* heeft gedeeltelijk te Oran en gedeeltelijk te Algiers de Spahis ingenomen. De vertrekkenden waren volgeestdrift en moed.

Parijs, 1 April. De zaak van den vertegenwoordiger *de Montalembert* heeft den uitslag verkregen, dien men verwacht had. Het wetgevend ligchaam heeft zijne vervolging met eene groote meerderheid van stemmen gelast en hij zal alsnu voor de correctionele regtbank te regt staan en door den heer *Berryer* verdedigd worden.

DUITSCHLAND.

Men schrijft van Weenen, dat aldaar ter gelegenheid van het huwelijk des keizers, afgescheiden van het op laten van een monster-ballon, ook een monster-concert zal plaats hebben, dat in de keizerlijke en koninklijke rijkschool gegeven, en door meer dan 1000 personen, zoo muzikanten als zangers, uitgevoerd zal worden. Een groot amphitheater is voor hen opgericht, en daartegenover een ander voor den keizer en het hof, omhangen met karmozijn fluweel met goud geborduurd.

Dag en nacht wordt er in de kunstbloemen fabrieken, vooral in die van de voorstad Wieden, bekend onder den naam van *Favorietenstrass* gewerkt, om aan de groote bestellingen in dit artikel te voldoen. Men vreest echter, dat zulks niet geheel zal kunnen gelukken, zoo groot is het verlangen om de deuren en vensters, in de straten, waardoor de jeugdige keizerin op den 23 April hare intrede zal doen, met bloemen te versieren.

Weenen, 28 Maart. In deze hoofdstad loopt het gerucht, dat de regering een memorandum heeft doen opmaken, waarin verklaard wordt, dat zij den overtocht van den Donau door de Russen, als eene verkrachting der bestaande contracten beschouwd. Deze verklaring is door de bevolking met de grootste voldoening ontvangen. De 5de, 6de, 7de en 8ste corpsen van het leger in Italie worden op den voet van oorlog gebragt.

— Men schrijft van Biberach (Nassau), dat de directeur der politie, op de aangifte der douanen, de Rijnstoomboot onderzocht, en daarin 21 meisjes gevonden heeft van 14 tot 17 jaren, verhuizende naar Amerika, onder het geleide van drie mannen, die haar derwaarts bragten om haar aan een schandelijk bedrijf over te geven. Twee der mannen zijn gevangen genomen en de meisjes naar hare families terug gezonden, welke velen harer heimelijk verlaten hadden.

Weenen, 28 Maart. In deze stad is een afschrift ontvangen van de overeenkomst, tusschen Turkije en de Westersche mogendheden gesloten. Zij bestaat uit 37 artikelen, en een derzelve houdt bepaaldelijk het regt dier mogendheden in, om Gallipoli gedurende drie jaren te bezetten. De sultan heeft die overeenkomst, welke van de zijde van den Cheik-ul-Islam geen den minsten tegenstand ontmoette, getekend.

— Het geheele Hongaarsche leger zal op den voet van oorlog gebragt worden.

— Verscheidene regimenten der bezettingen van Mantua, Verona en Venetie zullen, volgens het te Genua uitkomend dagblad *Corriere Mercantile*, naar Triest worden ingescheept, om van daar naar Croatië te vertrekken. Uit Tyrol zijn versterkingen ontvangen voor het leger in Lombardije, dat thans sterker is dan in het jaar 1850.

Wiesbaden, 31 Maart. Naar men wil zal de regering van Nassau onderhandelingen aanknoopen met het hof van Rome, om de geschillen tusschen haar en den bisschop van Limburg ontstaan, zoo mogelijk bij te leggen, en zullen die onderhandelingen worden gevoerd door tusschenkomst van den Nederlandschen vertegenwoordiger bij den pauselijken stoel.

ZWEDEN.

Stockholm, 14 Maart. Onze regering heeft van het cabinet van St. Petersburg eene Nota ontvangen vervat in deszelfde bewoordingen als de vroegere aan het hof

te Kopenhagen; Het stabel der Zweedsche onzijdigheid wordt ten volle door Rusland erkend.

— Den 24sten Februarij hebben de koning en de kroonprins het rouwbeklag aangenomen wegens het op den vorigen dag plaats gehad hebbend overlijden van den zoon van laatstgenoemde, de hertog van Sundermanie. De droefheid is groot en bijna de geheele bevolking heeft den rouw aangenomen.

Stockholm, 23 Maart. De brievenpost van hier naar Gothenburg, de brieven voor het vasteland bevattende, is in den nacht van den 21sten dezer tusschen Kattleben en het dorp Bistorp-Bracke aangevallen en beroofd.

De conducteur en postillon waren met hijslagen van het leven beroofd en hunne bloedende lijken lagen aan den kant van den grooten weg. Het rijtuig was verdwenen. Den volgenden morgen werd den brievenzak geopend en ledig op den regterover van de Gotha-Elt, digt bij Lilla-Edet gevonden. Onder de voorwerpen van waarde, die hij bevatte, was ook een pakket inhoudende Gothenburgsche bankbiljetten ter somma van 100,000 rijksdaalders.

De politie heeft dadelijk alle nasporingen gedaan om de daders te ontdekken, en, onder meer andere, ook vier vroegere veroordeelden opgevat, op wie eene groote verdenking valt.

Men verneemt ook dat eenige boosdoeners op eergisteren gewapenderhand den brievenpost van Motala naar Skinningen hebben opgeligt en die beide misdrijven hebben eene groote ontroering te weeg gebragt, vooral omdat het aanvallen der brievenposten schier zonder voorbeeld in Zweden is. Volgens 's menschen geheugen heeft zulks bijna nooit in dit land plaats gegrepen.

RUSLAND.

Volgens schrijven van St. Petersburg is er last gegeven om al het overvloedige materieel uit Cronstadt, de sleutel der hoofdstad, te ligten. Hoe zeer men hoopt dat de uit rood graniet bestaande vestingwerken dier plaats de proef tegen de kogels en houwiters der Engelschen zullen doorstaan, wil men echter, het geval zich voordoende, zoo weinig mogelijk den vijand ten prooije laten.

— Een particuliere brief uit de Oostzee van 13 Maart, deelt de volgende belangrijke berigten omtrent den stand der zaken mede:

De regering te St. Petersburg wendt met den meesten ijver al het mogelijke aan om het moeilijke der scheepvaart in de Oostzee te vermeerderen. Reeds zijn, zoo als bekend is, de tonnen en bakken op de gevaarlijkste plaatsen, ingehaald, maar nu heeft men nog een nieuwen maatregel langs de zee-kusten genomen. De vuurbakken worden niet meer opgestoken en er is zelfs sprake om ze door valsche lichten te vervangen, die de vijandelijke vloeten in dwaling zullen brengen.

De verhuizing naar het binnenland van al de strandbewoners duurt steeds voort. De wegen zijn overstelpt met personen, die dagelijks met het kostbaarste hunner eigendommen verhuizen. De Engelsche consul te Cronstadt heeft die plaats verlaten.

De groot-hertog *Constantijn* heeft Helsingfors, de hoofdplaats van het groot-hertogdom Finland, alwaar zich op dit oogenblik de tweede divisie der Russische Oostzeevloot ophoudt, bezocht. Hij werd door den gouverneur, de luitenant generaal *Rokassovsky*, ontvangen, met wien hij al de werken nagezien heeft, waarna hij naar Sweaburg vertrokken is.

Twee dagen later kwam de keizer onverwachts in persoon, vergezeld van den groothertog troonopvolger, de groothertogen *Nicolaas* en *Michel* en een talrijken staf.

Helsingfors verlatende, zoo begaf de keizer zich naar de verschillende plaatsen, waar de troepen zijn gelegerd die onlangs naar Finland werden gezonden en hield eene groote revue over dezelve. Naar men verzekert zijn die troepen te zamengesteld uit de regimenten van de garde en bedragen ongeveer 40,000 man.

Onder de bevolking van Finland heerscht een dof, doch echter zeer kenbaar misnoegen tegen de Russische regering, wier zoo klaarblijkelijke heerschzucht verwoesting en bederf onder de ongelukkige strandbewoners te weeg brengt.

Verscheidene inhechtenisnemingen hebben plaats gehad en welke pogingen de Russische politie ook aanwendt om ze te verbergen, lekken zij toch uit en zijn zij tot zelfs in Denemarken en Zweden bekend geworden.

Het sneeuwen duurt steeds voort, dat men als een voortteeken van een vroegtijdigen dooi beschouwt.

— Polen is bezet door het tweede legercorps onder het bevel van den generaal *Panintin*, door een gedeelte der troepen van den generaal *Sivers* en door 25000 man in de versterkte en hoofdplaatsen in garnizoen, te zamen ongeveer 50,000 man uitmakende. Een aan de Keulse Courant van Warschau gerigte brief zegt dat die stad op dit oogenblik meer naar eene Aziatische en Moskovitische dan naar eene Europeesche plaats gelijk.

St. Petersburg, 16 Maart. Een dagorder van gisteren benoemt den generaal der genie *Delm* tot militair gouverneur generaal van Cronstadt en alle landtroepen zijn aan zijne bevelen onderworpen. Onder dat aantal bevindt zich ook de divisie garde van 12,000 man, aan het garnizoen van Cronstadt toegevoegd.

Dezelfde dagorder benoemt de generaal prins *Bebouloff* tot opperbevelhebber van het actieve leger op de Turksche grenzen van den Caucasus. Hij staat onder de onmiddellijke bevelen van den generaal *Raad*.

— Volgens tijdingen van St. Petersburg van 17 Maart verwachtte men eene nieuwe ligting over 1854, die in de maand Augustus plaats hebben en een van de honderd man bedragen zou. De nieuwe manschappen zouden dadelijk in de regimenten worden ingelijfd en de reserven, gelijk ook de half invaliden der Donausche kozakken ongeveer 80,000 man, insgelijks te velde trekken.

TURKYE.

Den 11 Maart heeft de Porte aan den heer *Tarsavich*, beampte der Russische kanselarij, te Constantinopel, toegevoegd aan die van Oostenrijk, belast met de bescher-

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 31 Mei 1854, No. 43.

ming der Russische onderdanen in Turkije, verbleven, de sleutels doen afvragen van het groote paleis, door Rusland in Pera gebouwd. Na den raad van den Oostenrijkschen internuntius ingewonnen te hebben is die heer daartoe overgegaan, de overgave echter doende vergezeld gaan van een protest. Men verzekert dat de Turken dit paleis, dat bijna het grootste is in Pera, bestemmen willen tot verblijfplaats voor de generaals en den staf der Engelsch-Fransche troepen.

Constantinopel, 12 Maart. Een particuliere brief van die plaats behelst het volgende gevoelen over de toekenning van verschillende regten, onlangs door den Sultan aan de Christenen gedaan.

De charte van Gul-Hané in 1839 was, zoo ernstig mogelijk genomen, slechts eene overeenkomst tusschen den Sultan en zijne onderdanen. Wilde de Verhevene Porte die niet ten uitvoer leggen, zoo hadden de Europeesche gezanten zich niet met die huishoudelijke zaak te bemoeijen.

Thans is het wat anders, nu lord Redcliffe en de generaal Baraguay d'Hilliers regtstreeks met den sultan zelven over de door de in Turkije gevestigde Christenen, zoo rijks als vroege onderdanen, gevraagde regten onderhandeld hebben, en moet de zaak nu uit een ander oogpunt beschouwd worden, dan de Hatti-shérif van Gul-Hané haar voorstelt.

Thans hebben de Christenen het regt om in het Turksche leger te dienen, zonder den geleenden naam eener vrouw, eigendommen te bezitten, voor de regtbanken te kunnen getuigen, enz., enz., enz.

Het is wel nog niet alles wat men wensch, maar toch reeds zeer veel. Een punt blijft er nog slechts over, namelijk de verwezenlijking van al die regten. Dat de overeenkomst te Constantinopel ten uitvoer zal worden gelegd, lijdt wel geen twijfel, maar op 15 mijlen afstands? dat is de vraag.

De kanker die het Ottomaanische rijk verwoest ligt voor onze oogen, maar niemand ziet hem, en toeh hij moet genoemd worden. Die kanker is de Koran.

De Hatti-Shérif, die ten gunste der Christenen zal verschijnen, gelast dat men hen als vrienden, als broeders zal behandelen, maar de Koran, dien ieder Muselman dagelijks moet lezen, vervloekt op elke bladzijde de Christenen en beveelt hun den oorlog aan te doen.

Plaats nu een Pacha, een Bey van een binnenlandseh district tusschen de Hatti-Shérif en den Koran en gewis luistert hij, al was het ook maar uit gewoonte, eerder naar het voor hem Goddelijk boek, dan naar den last van den Sultan, en de geestelijkheid houdt vast aan dat boek en beveelt de opvolging zijner voorschriften in de moskeeën aan. Wat vermogen nu hier tegen de bevelen van den Sultan, die slechts door den Pacha en waarschijnlijk alleen door zijn Mustechar, gelezen worden, en onder de papieren van zijnen divan blijven rusten.

Het kwaad moet derhalve aan den wortel aangetast en eene herziening van den Koran uitgelokt worden. Zulks zal wel eene crisis veroorzaken; maar is de afzetting van een ongeneeslijk been ook geene crisis voor het menschelek ligchaam? En toch zet men het been af om den mensch te behouden.

Buitendien, wat is eigenlijk dat Mahomedaansche wetboek? Een boek door een onwetenden kameelvoerder geschreven, vol tegenstrijdigheden en ongerijndheden, en die tegenstrijdigheden staan soms vlak onder elkander. Mahomed schreef zijne kapitels naar gelang der omstandigheden. Na zijnen dood bragt men die bijeen en maakte er eene verzameling van, beginnende met de langsten en eindigende met de kortsten, zonder acht te slaan op de dagteekeningen, en van daar die opvolging van tegenstrijdige wetten op ver van elkander verwijderde tijdstippen gemaakt.

Eene herziening is derhalve onvermijdelijk, zoo om meer orde in dat boek te brengen, dan om daaruit de talrijke vervloeking en aanhittingsingen tegen de ongelooigen te doen verdwijnen.

Overigens, welke rol speelt nu de Sultan in dit alles? Des Vrijdags begeeft hij zich in volle staatsie naar de moskee, om dat aanhittende boek te lezen en van daar naar den Divan, om gematigde wetten te maken!!! en het uitvloeisel daarvan is, dat de Turken die wetten slechts beschouwen als het gevolg van toegeving aan de verlangens van de Christen-gezanten en ze niet als ernstig gemeend aanzien.

HAÏTI.

Men leest in het Journal du Havre: Wij ontvingen tijdingen van Haïti, loopende tot den 11 Maart en vinden in de dagbladen van Port-au-Prince, zonder eenige uitlegging, eene Keizerlijke proclamatie van den volgende inhoud:

Faustijn I, Keizer van Haïti.

Aan het Volk en het Leger.

Haitiërs!

Tusschen mijn gouvernement en de vertegenwoordigers van Frankrijk, hadden zich beklagenswaardige geschillen opgedaan. Onderhandelingen van beide zijden, geleid met het verlangen, om de goede verstandhouding, die nimmer tusschen de beide natien gestoord is geworden, te doen zegevieren, hebben echter al die moeilijkheden uit den weg geruimd. Ik wensch er mij geluk mede.

Alles is thans rustig en gij hebt gelijk gehad in die omstandigheid op de wijsheid van het gouvernement te vertrouwen.

Burgerlijke ambtenaren en burgers wees vredelievend, en gij militairen, die u met spoed onder de wapenen hebt doen vinden, hebt weder een bewijs gegeven van uwe waakzaamheid en ghechtheid. Het vaderland be-

tuigt u zijnen dank en bedenkt altijd, dat gij zijt de steunpilaren der orde, van den vrede en de rust van het keizerrijk.

Leve de Vrijheid! Leve de Onafhankelijkheid!
Leve de Constitutie! Leve de Vereeniging!

Gegeven in ons Keizerlijk paleis te Port-au-Prince, den 10 Maart 1854, het 51ste jaar der onafhankelijkheid en van onze regering het 5de.

Faustijn

Uit het maritiem gedeelte der dagbladen vernemen wij echter, dat het Fransche fregat Iphigénie, de brik

Maleagro en het stoomschip Ardent, den 6 Maart te Port-au-Prince waren aangekomen. De bestemming der kleine zeemagt wordt opgehield door de Engelsche dagbladen, die mededeelen dat hare komst ten doel had de voldoening te eischen van eene geldelijke schade-loosstelling door het Haïtische gouvernement verschuldigd en dat, de betaling daarvan plaats gehad hebbende, die drie oorlogsschepen het anker gelijkt hebben om zich naar Carthage te begeven. Waarschijnlijk is dat de wijze waarop de moeilijkheden, waarvan keizer Faustijn in zijne proclamatie tot zijne onderdanen spreekt, zijn uit den weg geruimd.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeld.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naaf.
Mei .26	Fransch.	Zebro	Gendria	Bordaux	11 Januar.	Batavia.
" .29	Engelsch.	Salamanca	L. Korlij	Whampoa	18 April	London.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Mei .27	Nederlandsch.	d'Elmina	G. C. Teungs	K. George Souht	4 Mei	G. Sparrmond & co.
" .21	"	Henriette Elisabeth Susanna	A. Knappers	Adelaide	16 April	B. Kopersmit en co.
"	Nederl. Indisch	Kaliemanten	Hadjie Yasin	Onrust	"	D. N. Buys en co.
" .29	Nederlandsch.	Otto	P. Flens	Samarang	27 April	de Weerd, Ruyl en co.
"	Nederl. Indisch	Oey Sinjo	Kwie Samiang	Pecalongan	26 "	"
"	"	Fathoor Rachman	Said Assegaf	Sumanap	22 "	"
"	"	Bientang Toedjoe	J. W. Stevens	Padang	7 "	"
"	Nederlandsch.	Thotis	G. Poolman	Samarang	"	B. Kopersmit en co.
" .30	Amerikaansch	T. W. Sore	Anderson	Melbourn	"	W. Anderson, Tolson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei .30	Nederlandsch.	Junio	W. J. Chevalier	Soerabaya.
"	Nederl. Indisch	Fathoor Rachman	Said Assegaf	Pecalongan.
"	"	Good Succes	Ardaer	Bencoolen.
"	Fransch.	Echo	D. Gravouille	Bourbon.
"	Nederlandsch.	Zes Gzusters	G. H. Ruhaak	Rotterdam via Padang.
" .31	Deensch.	Heram	J. C. Schrader	China.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Orion	G. M. Berghorst		B. Kopersmit & co.
"	Ridderkerk	Noltee		"
"	Henriette Elisabeth Susanna	Prater		"
"	Thotis	G. Poolman		"
"	Julia	Teygeler		Tiedeman en van der Burg.
"	Salatiga	J. W. Bezier	Soerabaya.	"
"	Dorothea	van der Koek	Nederland	de Weerd, Ruyl en co.
"	Ida Wilhelmina	P. Wyland	Poeloe Pinang	"
"	Otto	Flens J.	Amsterdam	"
"	Koophandel	Dupain		G. Suermont & co.
"	Koning Willem II	L. R. Giesen		"
"	D'Elmina	P. C. Teungs	Rotterdam	"
"	Generaal van den Bosch	F. Parlevliet	Onbepaald	van Oomsen, Reub & co.
"	Gouv. Generaal Rochussen	Rijken		"
"	Pylades	J. B. Perry		MacLaine, Watson en co.
Nederl. Indisch	Jane Sorena		China	Adam en co.
"	Amana Tulbarie	Sech Gamse	Banka	D. N. Buys en Co.
"	Batavia	Layw Langoey	Cheribon & Tagal	"
"	Kaliemanten	Hadjie Yassin	Soerabaya.	"
"	Eljoesoer	Said Aboebakar	Samarang.	Coulster
"	Faid Alim	Sech Befagi		"
"	Djelanie	Said Alie	Banka.	"
"	Sogahe	Sech Drahim		"
"	Djenoer	Said Sehab		"
Fransch.	Le Primoguet	Keruzore	China	Bahre en Kinder.
"	Helene	A. le Flech	Nantes	G. Suermont & co.
Deensch.	Eberhard	C. F. Wiegmejer	Nederland	Bahre en Kinder.
Amerikaansch.	Cybele	Schastvy	Mocassar	"
Engelsch.	Comoro	W. H. Sheriff	China	Fitteira, Syme en co.
"	Ingewood	R. Burton	China	MacLaine, Watson en co.
Hamburgsch.	David Clarke	Deighton	Singapore.	"
Bal.	Faust	C. H. Stehlberg		Bahre en Kinder.
"	Ida	H. Rax	Balie	McEwen en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen Schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Mei 20	N. I.	Abdul Hassim	Said Alkadrie	Sumanap.
"	"	Fathal Hair	Sech Bahaloen	Soerabaya.
" 22	"	Fathool Wahap	Sech Belgoen	Pekalongan.
"	Ned.	Otto	P. Flens	Batavia.
"	"	Philip van Marix	E. van Duyn	Melbourn.
"	N. I.	Alnoer	Sech Baharmoes	Batavia.
" 23	"	Pilades	J. B. Perry	"
"	Bal.	Runganis	P. van Hartrop	Samarindha.
"	Siam.	Tjoen Tjiet Soen	Yap Siang	Siam.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 18	N. I.	Asultanie	Said Kagal	Soerabaya.
" 20	"	Louise	Liem Boengiek	Tanjoeng.
" 23	"	Adrakool Hair	Koesita	Batavia.
" 23	N. I.	Mariam	Sech Joesoep	Batavia.
" 24	"	Bientang Anam	Gan Koutgan	Rembang.
"	"	Justitia	M. P. Deibel	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Fathool Rachman	Hadji Karim	Bandjermassing	Gezagvoerder.
"	Orestes	Jo Ago	China	"
"	Yatie Liong	A. de Wolf	Batavia en Padang	"
"	Bach Mastora	Said Alhabassy	Soerabaya.	"
"	General Michiels	D. de Wilde	Bandjermassing	"
"	Fathal Hair	Sech Bahaloen	China	"
"	Alnoer	Sech Baharmoes		"
"	Abdul Hassim	Said Alkadrie		"
"	Pilades	J. B. Perry	Singapore.	Gezagvoerder.
Nederlandsch.	Maria Elise	M. van der Putte	Nederland	J. Knagge en co.
"	Anjer	Esink		MacNoid en co.
"	Castor	Lange		"
"	Philip van Marix	E. van Duyn		B. Kopersmit en co.
"	Otto	Flens J.	Nederland	"
Engelsch.	Emigrant	E. Lewis		"
Sarawahs.	Srie Sarwah	Yik Oesoep		"
Balisch.	Runganis	van Hartrop		"
Siam.	Tjoen Tjiet Soen	Jap Sian		"

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Mei 19	Z. M.	schoener Padang	lt. t/z. 1 k. G. Gersen	Banjoew.
"	Eng.	Jacatra	T. Aiton	Batavia.
" 20	Gouv.	schoener Niobe	van der Wedden	"
"	Ned.	Ystroon	Steenveld	"
"	"	Doctrina et Amicitia	Haagsma	Sydney.
" 21	N. I.	Oen Goa	Ooi Tjieng Goan	Rembang.
" 23	"	Carolina	Amin	Griseo.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 19	N. I.	Djaleha	Moh. Koenag	Banjoew.
" 25	"	st. Macassar	Chevallier	Siam.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Eugenie	E. J. Bargman	Nederland	W. Gores de Vries.
"	Buitenzorg	K. D. Breuning	"	Ruyl, Cramer en co.
"	Phoebus	C. F. Beck	"	Fraser Eaton en co.
"	Maria Magdalena	Popken	"	Adam en co.
Nederl. Indisch	Ardjoeno	Oey Pessik	Balie	Gezagvoerder.
"	Zein	Sech Badjardana	"	Sech Badjardana.
Engelsch.	Sultana	A. Schade	Australie	Fraser Eaton en co.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Tatas Banjerma*: Z. M. troepen.
Met het Zw. schip *Balder*: do heer C. F. Beyer.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 27 tot en met den 31 Mei 1854.

AANVOER.

Van Padang via Bencoeën per ned. ind. stooms. *Ambon* gez. Hugenholts. agt. B. Kopersmit en co.

24 pic. benzoin. *Lim Tjien*.
21 1/2 pic. was. *Lim Toseng*.
200 » koffij. *Lim Pekho*.
1413 1/2 pic. koffij. 80 do. rotting. *Agenten*.
1 1/2 pic. was. 1 pak doeken. f 1400 recepissen. *Said Omar bin alie Hindoan*.
1 pic. binl. kalk. 1/2 do. was. 2 do. notenmuscaat. 12 do. gomlastik 5 1/2 do. dammer. 2 1/2 foelie. *Said hassan bin Alhadat*.
2 1/2 pic. was. 9 do. notenmuscaat. 2 do. foelie. 80 1/2 do. dammer. 288 1/2 do. gomlastik. *Hunter Houghton en co.*
3 1/2 pic. notenmuscaat. 42 1/2 do. gomlastiek. *Maclaine Watson en co.*
48 1/2 pic. gomlastiek. 3 1/2 do. was. *Abd. Kabem*.
13 pic. gomlastiek. *Hadjie Taman*.

Van Singapore per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. G. Curtis. agt. Maclaine Watson en co.

4 kn. *Lim Seo*.
26 md. visch. 1 kt. koopmanschappen. 4 bn. medicijn. 2 tonn verf
3 kn. *Lim Hoa*.
2 kn. *Said Aloes*.
61 coll. manufact. *Pitenirn Syme en co.*
8 kn. div. 7 do. ruwe zijde. 1 do. zijde. *Said Abdulla*.
2 doosjes. v. *Ommeren Rueb en co.*
3 kisten. *E. Moormann en co.*
2 ks. spijkers. 1 vt. visch. *Iop Senggho*.
2 kn. zijde. *Tan Cheoseng*.
3 » » *Iop Pan*.
20 » ruwe zijde. *Martin Dyce en co.*
15 pic. was. 1 kist en 1 baal. *Said moh. Jawas*.
5 doosjes zijde. *Order*.
13 pakken » 2 do. koopmanschappen. *Said aloes Satrio*.
1 » *Lango en co.*
1 kt. inh. 1700 sp. matten. *G. Nahapist*.
28 pic. sago. *Busing Schröder en co.*

Van Samarang per prauw *Majang* gez. *Djasmah*.

120 pic. rijst. *Koe Tamnio*.

Van Samarang per prauw *Tjemplong* gez. *Dierman*.

264 pic. rijst. f 700 papiergegeld. 2 pakk. chin. papier. *Tan Tjinseng*.

Van Samarang per prauw *Tjemplong* gez. *Dollog*.

270 pic. rijst. f 1000 papiergegeld. *Tan Tjinseng*.

Van Samarang per prauw *Majang* gez. *Rasmin*.

210 pic. rijst. *Koe Samsia*.

Van Passilian per prauw *sampang* gez. *Patoen*.

250 pic. rijst. *Tan Tiang*.

Van Indramajoe per prauw *Sampang* gez. *Doel*.

328 1/2 pic. rijst. *Heckler*.

Van Tanara per prauw *Sampang* gez. *Karamoe*.

190 pic. rijst. *Gesage*.

Van de Lampongs per prauw *Gedogan* gez. *Doela*.

100 pic. gomlastiek. 8 do. dammer. *Mail*.

Van de Lampongs per prauw *Tjemplong* gez. *Komies*.

70 pic. gomlastiek. 5 do. zw. peper. *Hadjie Abdulla*.
38 1/2 pic. gomlastiek. 4 1/2 do. dammer. 7 1/2 do. koffij. *Dja-mal*.

16 1/2 pic. gomlastiek. 5 do. dammer. 7 1/2 do. koffij. 1 do. zw. peper. *Pa Djoegek*.

7 pic. gomlastiek. 10 do. dammer. 1/2 do. koffij. *Assam*.

Van Hartlepool per ned. schip *Koning Willem II* gez. *Giezen*. agt. *G. Suermont* en co.

259 tonn. steenkolen. *Kopersmit en co.*

Van Balie Badoug per Bal. schip *Ida* gez. *H. Raji*. agt. *MacEwen* en co

715 pic. rijst. 417 do. katjang. 50 do. koffij. 50 paarden. 10 steenen 50 varkens. *Agenten*.

Van Hamburg per Hamb. schip *Taust* gez. *C. C. H. Sudenberg*. agt. *Bahre en Kinder*.

2 kn. hoeden. 70 vn. bier. 8 kn. parfumerien. 7 do. zijde goederen 626 do. en 10 vn. dranken. 10 kn. meubelen. 279 coll. provisien en dranken. 20 kn. zeep. 25 vn. kruid crepe. 57 koopmanschapp. 18 do. manufact. *Pandel en Strichaus*.

3 kn. speelkaarten. 120 pakk. touw. 1706 ps. spiauter. *Metsendorff Wilmans en co.*

15 kn. manufact. *Agenten*.

Van Passilian per prauw *Sampang* gez. *Joesoen*.

230 pic. rijst. *Lio Tiang*.

Van Passilian per prauw *Sampang* gez. *Kadoen*.

100 pic. rijst.

Van Bantam per prauw *Sampang* gez. *Kadoen*.

30 pic. harst dammer. matta koetting. 5 do. gomlastiek. 200 ps. buffelhorst. 1 pic. buffelvet. *Tjio Ling*.

Van Demak via Samarang per prauw *Sjemplong* gez. *Ambiija*.

1 1/2 koj. katjang. *Gesage*.

Van Hank per prauw *sampang* gezagv. *Boto*.

160 pic. rijst. *Sokis*.

Van Cheribon per prauw *sampang* *Leman*.

5 koyangs rijst. 40 do. suiker. 10 do. laxa. 1 vt. vischkuiten. 1 kt. tjiekwee. 10 pic. buffelvet. *Tan Tongsong*.

Van Tagal per prauw twee veer prauwen gezagv. *Siedien*. 57956 pd. suiker. *Reijnst en Vinju*.

Van Karang Sorang per prauw *sampang* gezagv. *Djamien*. 170 pic. rijst. 90 tonn. kalk. *Lioawhong*.

Van de Lampongs per prauw *schuit* gezagv. *Sasioedien*. 100 pic. gomlastiek. 10 do. zw. peper. 10 do. harst. 5 do. koffij. *Yang Assong*.

Van Bantam per prauw *sampang* gezagv. *Sajid*. 7000 ps. arensuiker. 5000 do. eende eijeren. 4003 dq. aardewerk. 50000 do. kamirienoten. 14 pic. djalie rijst. 12 do. roode uijen. f 100 kopergeld. *Jo Tamnio*.

Van Cheribon per prauw *majang* gezagv. *Pandjang*. 3 1/2 koyangs rijst. 40 pic. roode uijen. 3 do. laxa. *Kolsewan*.

Van Anjer per prauw *sampang* gezagv. *Madassen*. 50 pic. gomlastiek. 10 do. peper. 4 do. dammer. *de gesagevoerder*.

Van Indramajoe per prauw *sampang* gezagv. *Kietman*. 353 pic. rijst. 21 ps. ledige tonnen. 10 do. do. krandjang *Tan Agiok*.

Van Tjiringien per prauw *sampang* gez. *Kabieb*.

30 tonn. olie. 250 pic. rijst. 5 do. oempiang. *Tjioes Soenkiat*.

Van Tanara per prauw *sampang* gezagv. *Kajiel*.

180 pic. rijst. *Lim Gam*.

UITVOER.

Naar China per ned. ind. schip *Hendrika* gez. *H. Reiniersen* agt. van *Ommeren Rueb* en co.

1060 souverains. aan boord *gebl. lad. van Australie*.

Naar Manilla Brem. schip *Pauline* gez. *Reichert* agt. *Metzendorff Wilmans* en co.

1 kt. chin. voorwerpen. 1 do. thee. nit entrep. *Agenten*.

Naar Padang per ned. ind. schip *Mercurius* gez. *J. H. Walter*. agt. *N. H. M.*

90 kn. madapollams. 100 do. ruwe katoenen. 10 do. gew. sarongs. 2 do. gedr. chits. *Agenten*.

2 kn. wijn. *Vaupel en co.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Fathool Moebarak* gez. *Hadjie Moeda*.

200 keld. genever. *Reijnst en Vinju*.

25 bn. kat. goedere. *de Weerd Ruyt en co.*

1 vt. koolteer. 10 kn. rozijnen. 76 do. gedr. vruchten. *B. Andreas en co.*

1 vt. tarwe. *Gesage*.

Naar Gothenburg per Zw. schip *Balder* gez. *M. Sjoberg* agt. *Metzendorff Wilmans* en co.

101 legg. arak. 2000 pic. padie. 17 do. rotting. 320 do. rijst. 1351 do. suiker. 70 do. zw. peper. 330 do. koffij. 2000 ps. koehuiden *Agenten*.

Naar Soerabaja via Samarang per ned. ind. stooms. *Banda* gez. *Schmidt* agt. *B. Kopersmit* en co.

1 tromm. en 2 kn. divers. 2 wip stoelen. 1 wagen. 1 kast. 1 marmerenblad. 1 pak boeken. 1 kt. tuinzaden. *Agenten*.

1 kt. schilderijen. 1 do. wolle modewaren. v. *d. Broek en co.*

25 v. booter. 5 do. bier. 5 do. rolpens. 5 do. zoutvleesch. 4 do. saucijns. 5 do. worst. 1 kt. petten. *Van Kloef*.

1 kt. 1 rol laken 21 ps. eur. chitsen. 12 doz. do. doeken. 9 1/2 corg batv. do. 4 do. do. slendangs. *Said moh. bin Aloes*.

22 1/2 corg. batv. wit batik slendangs. 10 do. do. idem doeken. 14 do. do. idem doeken. 20 1/2 do. do. idem slendangs. 1 kt. eur. kat sarongs. 21 corg. batv. batik doeken. 54 1/2 do. idem slendangs. 5 1/2 do. idem doeken. 10 ps. idem slendangs. 2 roll. pasement. 2 do eur. kat. kanten. *Hadjie moht. Sale*.

1 kt. sigaren. v. *d. Meulen*.

2 bn. en 5 kn. gedr. katoen. 1 bl. idem. nitentrep. *MacEwen en co.*

5 pic. benzoin. 4 kn. 1 bl. eur. longcloths. 6 kn. do. doeken. 2 bn do. kat. garen. 6 kn. do. chitsen. 2 do. gedr. batik sarongs. 3 pic. dammer. *Said aboeb. bin alie Ajubedia*.

10 vn. bier. 20.000 ps. man. sigaren. *Agenten*.

1 kt. 84 ps. eur. chitsen. 20 doz. do. doeken. 2 corg. batv. batik saga. doeken. 20 do. do. gedr. do. sarongs. 4 ps. chin. satijn. 1 do. laken. 9 do. eur. madapoll. 4 corg. tjindees. 1 kt. eur. chits. 40 vs. menie. 6 kn. beschuit. 10 m. man. sigaren. *van Slooten Morgan en co.*

15 kn. lijnwaden uit entrep. 1 kt. en 2 bn. gew. katoen. 4 kn. lepels. 6 do. gedr. katoen. 1 do. kat. modewaren. 1 pak gedr. kat. doeken. *Adam en co.*

1 pak, regaal. uit regalen. pakh. *Maclaine Watson en co.*

f 10000 zilvermunt. *Han Tjongsan*.

Naar Samarang per ned. ind. stooms. *Ambon* gez. *Hugenholts*. agt. *Kopersmit* en co.

2 kn. laken. 1 pak flambouwen. *G. Suermont* en co.

42 ps. eur. verflader. 1 doos. do. koperwerk. *Moh. Hassan*.

1 kt. div. kramerijen. 2000 pakk. chin. kaarten. 1 rol laken. 3 ps. eur. tjelbes. 2 doz. do. kousen. 10 pak. ijzerwerk. 4 do. kopere hengsel. 3 gouddraad 2 1/2 doz. reuk olie. 3 roll. chin. zijde. 10 pak zijde garen. *Tjioa Lianseng*.

1 kt. eur. geel katoen. 1 do. do. chitsen. 3 bn. do. gek. katoen. *Lim Djio*.

1 ps. eur. grein. *Lie Kwoessong*.

1 kt. kousen en sokken. v. *Leeuwen en co.*

1 kt. boeken. *Reijnst en Vinju*.

1 bl. jaconets. 1 kt. tanden borstels. 4 do. provisien. 2 do. sardijntj. 1 do. rozijnen. 1 do. confituren. 1 kaas. *L. Platon*.

2 kn. wit katoen. *Sech awal Jawas*.

4 bn. wolle goederen. 2 kn. do. pasement. 3 do. linnen goederen 2 do. kramerijen. *Bahre en Kinder*.

1 kt. eetwaren. *Agenten*.

Naar Samarang per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. *G. R. Curtis* agt. *Maclaine Watson* en co.

Voor Soerabaja.

Enige scheepsgoederen. *Gouvernement*.

Voor Samarang.

2 wagens. *Vouts en Jacobson*.

2 vn. koolteer. genie goederen. 142 staven 35 bossen en 10 platen div. ijzer. 1 rol ijzerdraad. 6 vn. genie goederen. eenige do. do. *Gouvernement*.

2 kt. diversen. 1 do. glaswerk. 2 vn. ijzerw. *Metsendorff Wilmans en co.*

9 kn. wijn. 6 kn. vrucht. op water. *Campredon*.

6 kn. gew. goederen. 5 bn. kat. do. 1 kt. gedr. katoen. 2 bn. dekens. 5 kn. gedr. katoen. 11 do. kat. goederen. *de Weerd Ruyt en co.*

10 kn. eur. ong. katoen. 1 do. chin. ruwe zijde. 2 pic. cassia. 4 kn. en 1 bl. eur. longcloths. 3 kn. do. doeken. 1 kt. batv. batik sarongs. 30 pic. corianderzaad. 20 do. inl. medicijn. *Sech aboebakar bin alie Djubedia*.

3 ps. ruwe zijde. *Oeij Tiandjoen*.

Naar Bourbon per. Fr. schip *Echo* gez. *A. Gravouille* agt. *G. Suermont* en co.

32 kn. sigaren. 2 vn. cognac. 1 kt. pruimen. 2 vn. madera. aan boord *gebl. lad. van Melbourne*.

3552 pic. rijst. 80 do. rotting. *Agenten*.

Naar Sambas en Pontianak per ned. ind. bark *Tatas Banjermassing* gezagv. *Sarif Abdulla* bin *Hoesin Baharoen*.

290 keld. genever. 20 do. witte brandewijn. (uit het entrep.) 60 vn. bier. 9 kn. brandewijn. 4 do. madera 16 do. portwijn. 20 mand setzerwater. 15 do. bier. 12 kn. wijn. 5 do. absente. 1 do. likeur. 1 do. banket. 15 mand. bier. 10 do. suiker 30 kn. wijn. (1 flesch vruchten. 1 kt. koopmanschappen. uit het entrepot.) v. *d. Broek en co.*

111 buskruid tonn. 25 tonn. kogels. 4 kn. artillerie goederen. 1 pak. 2 kn. diverse. 3 haren kleederen. 2 blikk. oliebusen. 18 kn. milit. goederen. 16 brandcaarts. 80 kn. roodewijn. 2 pakken sabels. 1 kt. geneesmiddelen. 322 fusten gez. vleesch. 54 zakken hardbrood. *Gouvernement*.

1 kt. europ. provisien. *van den Biesen en soon*.

25 kn. bier. 5 do. cherry. 4 do. portwijn. 3 do. roodewijn 1 do. hanglampen. 4 mand. setzerwater. 3 vn. wijn. 1 pak kurken. 6 kn. roodewijn. 12 keld. genever. 3 do. arak. 1 kt. cognac. 12/2 flesch bitter. 1 pak java sigaren. *John Pryce en co.*

2 kn. bat. gedr. slendangs. *Said Jajja*.

1 kt. molton dekens. (uit het entrepot). *Sharif Kassim*.

Naar Nederland via Soerabaja per ned. schip *Juno* gezagv. *W. J. Chevalier* agenten *B. Kopersmit* en co.

350 pic. tin. 3000 do. koffij. 50 do. rotting. 75000 ps. goeniezakken. 13 pakken goeniegaren. (ten dienste der intenemen lading). *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 18den tot en met den 26den Mei 1854.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Castor* gez. *P. F. Lange*.

100 md. bier. 1000 keld. genever. 300 vs. boter. 100 kazen en 1 kt. tuin-zaden. *Wermuth en co.*

25 kn. kazen. *Brandes*.

1 verzegeld doosje. Dr. v. *d. Meer v. Kuffeler*.

1 kt. zuren. *R. J. Stok*.

1 » koopmanschappen. *Bruijs*.

2 » » *Stammler*.

2 » boeken en vrucht. *Colenbrander*.

1 » sigaren. *des Amorie v. d. Hooven*.

2 » manufact. 1 do. vrucht. en 1 do. kramerijen. *Scholtema*.

2 » » en 40 do. bier. *Meijer*.

2 » meubelen. *von Kobinski*.

22 kn. meubelen. 2 do. en 1 bl. papier. 52 kn. olie en traan. 3 coll. ijzerwerk en 4 kn. kramerijen en boeken. *Oliphant en co.*

50 bn. drills en 14 kn. calic. *Kopersmit en co.*

1 kt. pijlglazen en 1 bl. schiemans garen. v. *d. Broek en v. Heel*.

1 kt. hoeden. 20 kn. calicots. 9 coll. provis. en dranken. v. *d. Broek en Veekens*.

11 kn. gewigten en basculen en 2 kn. manufact. *Hijmans*.

1 kt. papier. 2 kn. manufact. en kramerijen. v. *d. Elst en Staal*.

2 bn. kurken. 39 coll. provisien. 300 vs. Boter en 54 kn. manufact. *Dorrepaal en co.*

50 kn. manufact. en 150 vn. bier. v. *Maanen*.

80000 twee en een halve gulden stukken. *Gouvernement*.

1 kt. porcelein. *Whita*.

4 » glas aardewerk enz.. *Andreas*.

3 kn. manufact. 5 do. porcelein. 2 do. lijsten. *Order*.

Van Soerabaja per ned. ind. bark *Fathal Hair* gez. *Sech mohamat bin Oembarah Bahhloen*.

3 kn. chin. tabak. 1 kt. vijlen en 3 koj. aardapp. *Tjan Je*.

1 st. sandelhout. *Said aloes Hassan*.

12 pic. blad koper. *Said aboebakar Juffrie*.

80 sp. matten en 1 rol mousseline de laine. *Kwoe Touw*.

Van Melbourne per ned. schip *Philip van Marnis* gez. *E. van Duijn*

90 onc. stof-goud. *Kopersmit en co.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Alnoer* gez. *Sech sahat Baharmoes*.

11 kn. wit katoen. 6 bn. ong. drills en 2 kn. gedr. katoen. *Dorrepaal en co.*

1 kt. laken. 9 do. gew. katoen. 4 do. gedr. do en 1 do. kramerijen *Knagge en co.*